

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

1039 M 29

AAN:

De Heer Directeur Gemeentewerken,
t.a.v. de Heer F. Dijkema,
te

Delfzijl .-

POSTBUS 630

TELEFOON 050-124141

ONDERWERP :

windkorenmolen te
Farmsum, stalen
molenroeden.

GRONINGEN, 30 september 1977.

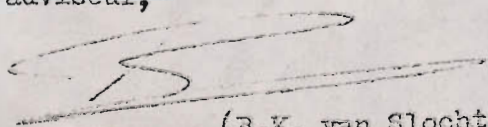
Zoals de Provinciale Groninger Molencommissie ook bij uw dienst Gemeentewerken tijdig bekend heeft gemaakt, worden door deze commissie eisen gesteld ten aanzien van het construeren van stalen molenroeden.

Naar ik heb vastgesteld zijn in het geval van de roeden voor de windkorenmolen Aeolus te Farmsum bedoelde richtlijnen, die door de Provinciale Groninger Molencommissie zijn opgesteld in overleg met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, niet volledig opgevolgd.

Bij het samenstellen van de plaatdelen werd een andere volgorde van werkzaamheden aangehouden dan die was voorgeschreven. Van de zijde van uw dienst ging men akkoord met de wens van de vervaardiger van de roeden, de smid J. Buurma te Oudeschans, om van de voorgeschreven werkvolgorde af te wijken.

Van de zijde van de Groninger Molencommissie werd hiermee akkoord gegaan, mits door het maken van röntgenfoto's zou komen vast te staan dat de onder die omstandigheden tot stand gebrachte lasnaden van voldoende kwaliteit zouden zijn. Deze foto's werden ons op ons verzoek op 20 september j.l. door uw dienst beschikbaar gesteld; ze gaan ~~hierbij~~ retour. De bedoelde kwaliteit is blijkens de röntgenfoto's en het hierbij behorende cijferlijstje niet bereikt. De cijfers variëren van 3 t/m 5. Voor de gebleken gebreken geldt o.a. voor alle opnamen dat de doorlassing onvoldoende was. Blijkens par. 4, A, 13 behoren de röntgencijfers te zijn 1 of 2. Derhalve voldoen de roeden niet aan de kwaliteitseisen die gesteld zijn, hetgeen inhoudt dat ze afgekeurd dienen te worden.

Namens de Provinciale Groninger Molencommissie,
De technisch adviseur,

(B.K. van Slochteren)

-/ separaat

GEMEENTEWERKEN DELFZIJL

74/10 48
Bl
M. 3
M 29

Aan de Prov. Groninger Molencommissie,
t.a.v. de heer Van Slochteren,
Postbus 630,
GRONINGEN.

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk
412/str./ak

DELFZIJL,

Onderwerp Molenroeden "Aeolus".

Datum 20 oktober 1977.

Geachte heren,

Hiermede bevestig ik de ontvangst van uw schrijven dd. 30 september. Voor de beantwoording hiervan zijn een paar kleine onderzoekjes en adviezen nodig waarvan de uitslag nog niet binnenkort is te verwachten. Te zijner tijd hoop ik hierop terug te komen. De onderhavige röntgenfoto's welke uwerzijds zijn afgehaald heb ik tot op heden niet ontvangen. Ik verzoek u deze thans per omgaande te retourneren.

Hoogachtend,

de directeur van gemeentewerken,

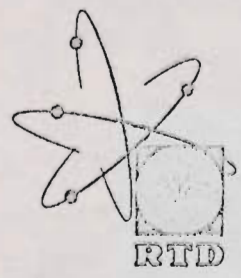
R. Winkel Buiten.

Bijlage(n):

0 5960 - 16666

Telefoon [redacted] Postrekening Gemeenteontvanger 83 91 80. Bankrelaties: Amro rek.nr. 47 02 25 246 en ABN rek.nr. 57 16 19 371. Verzocht wordt bij antwoord datum en nummer van dit schrijven te vermelden en per brief één onderwerp te behandelen.

543.02

RÖNTGEN TECHNISCHE DIENST N.V.

ROTTERDAM (W 2)

RÖNTGEN FILMBEOORDELING VOLGENS I.I.W. - CODE

Een homogene lasnaad of een lasnaad met een enkel verspreid liggend gasblaasje.

1 = Zwart

- A: Gasholten
- Aa: Poreusheid
- Ab: Gaskanalen

Zeer geringe afwijkingen in de homogeniteit, d.w.z. één of meer fouten in de vorm van gas, slakinsluitingen, inkartelingen.

2 = Blauw

- B: Slakinsluitelen
- Ba: Van willekeurige vorm en richting
- Bb: Slakkenbanen
- Bc: Zwaarfouten
- Bd: Uithakfouten
- Be: Fouten bij elektroden wisseling
- Bf: Fouten bij naadaansluitingen

Geringe afwijkingen in de homogeniteit, d.w.z. één of meer fouten in de vorm van gas, slakinsluitingen, inkartelingen, grondnaadfout.

3 = Groen

C: Bindingsfouten

Opvallende afwijkingen in de homogeniteit d.w.z. één of meer fouten in de vorm van gas, slakinsluitingen, inkartelingen, grondnaadfout, bindingsfout.

4 = Bruin

D: Onvoldoende doorlassing

Zeer grote afwijkingen in de homogeniteit d.w.z. één of meer fouten in de vorm van gas, slakinsluitingen, inkartelingen, grondnaadfout, bindingsfout, scheuren.

5 = Rood

- E: Scheuren:
- Ea: Langsscheuren
- Eb: Dwarsscheuren
- F: Inkarteling

4543.02

Aantekeningen bij de brief van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg
d.d. 19 juni 1978, nr. 29696, aan de directeur Gemeentewerken Delfzijl.

1. De redactie van de brief ten spijt gaat het hier om twee nieuwe roeden in de molen te Farmsum. Een kopie van de voorafgaande brief d.d. 23 maart 1978 van Gemeentewerken verduidelijkt de zaak.
2. De roeden werden door de Prov. Groninger Molencommissie afgekeurd. Bij het samenstellen in de werkplaats te Oudeschans werd in afwijking van de voorschriften een werkwijze gevolgd, die het "tegenlassen" onmogelijk maakte. De gemeente (opdrachtgeefster) stond de afwijking van de voorgescreven werkwijze toe. De Molencommissie stelde toen dat door het maken van röntgenfoto's (het bedrijf dat hierop is toegespitst is gevestigd te Veendam) dan moest blijken, dat de lasnaden wel de voorgeschreven kwaliteit (cijfers 1 of 2) hadden bereikt.
Helaas: de foto's leverden een treurig beeld op. Geen der onderzochte naden bleek volledig doorgelast te zijn. De behaalde cijfers waren 3, 4 of 5. 5 is het allerslechtste cijfer dat gegeven wordt.
Nadelen: potentiële breuken en verminderde duurzaamheid.
De Molencommissie moest tot afkeuren overgaan.
3. De rijksdienst stelt het subsidiabel "indien er alsnog enig laswerk aan de roeden moet worden verricht".
Hierbij moet worden aangetekend:
 - a. Dat vermoedelijk gedacht wordt dat slechte naden zouden kunnen worden verbeterd door een nabehandeling, delfs terwijl de roeden al in de molen zitten. Deze gedachte stoelt op ondeskundigheid.
 - b. De smid wist van te voren aan welke eisen het laswerk heeft te voldoen. Het zou onjuist zijn dat extra-betalingen zouden plaatsvinden en zouden worden gesubsidieerd, als deze voortvloeien uit het feit dat voor de gestelde prijs niet het verlangde werk werd geleverd.

De secretaris:

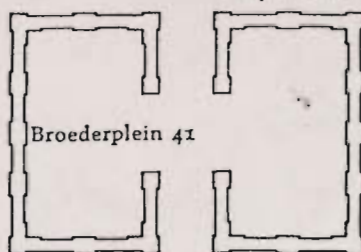
Bjongsma

12/7 '78.

ter kennisgeving

Rijksdienst voor de Monumentenzorg

Monyma

Broederplein 41

postbus 1001 Zeist telefoon 03404 | 28 122

Copie Voor: Gedeputeerde Staten
van Groningen

52

CORR. NR.	17 450	AFD	1
ING. 26 JUNI 1978			
KLASS. NR.	1.052.222		

De Directeur van
Gemeentewerken
te
De I f z i j l.

nummer 29696.
bericht op uw brief van 28 maart 1978,
nr. 413/R/TK/AK.
onderwerp Roeden korenmolen
"Aeolus" te Farmsum.

Zeist, 19 JUNI 1978

Naar aanleiding van u bovvermeldde brief waarvan de beantwoording tot mijn leedwens is vertraagd bericht ik u het volgende.

Voor een röntgen-technisch onderzoek van de roeden die 15 tot 20 jaar oud zijn zie ik voorshands geen aanleiding.
Immers bij een constructiefout bij dit onderdeel zal dit euvel zich snel na de ingebruikneming openbaren.

Indien er alsnog enig laswerk aan de roeden van de onderhavige molen moet worden verricht kunnen de kosten hiervan bij de op te stellen Geldelijke Verantwoording worden opgevoerd.

Afschrift van de brief is aan Gedeputeerde Staten van Groningen.

De Directeur der monumenten.

(Jhr. Ir. L.L.L. van Nispen tot Sevenoer)

GEMEENTEWERKEN DELFZIJL

Aan de Rijksdienst voor de Monumenten-
zorg,
t.a.v. de directeur Restauratie,
Jhr. Ir. L.L.M. van Nispen tot Sevenaer,
Broederplein 41,
ZEIST.

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

DELFZIJL.

413/R/th/ak

Onderwerp roeden korenmolen "Aeolus" te
Farmsum gemeente Delfzijl.

Datum 23 maart 1978.

Geachte heer Van Nispen tot Sevenaer,

Uit uw bovenaangehaalde brief, alsmede uit de daaropvolgende gesprekken met de Provinciale Groninger Molencommissie, is gebleken, dat het wenselijk zou zijn de lassen van de roeden van de korenmolen "Aeolus" te Farmsum nogmaals te keuren.

De Provinciale Groninger Molencommissie is evenwel van mening dat alleen de kritiekste lassen rondom het wickenkruis behoeven te worden gecontroleerd.

De gemeente Delfzijl is bereid hiervoor röntgenfoto's te laten maken door de Röntgen Technische Dienst te Veendam maar heeft nog wel enkele bedenkingen.

Technisch gezien zal het geen probleem zijn zo hoog in de molen deze foto's te maken.

Wel lijkt het twijfelachtig of het resultaat (de foto's) ons meer zekerheid geeft, als dit niet vergeleken kan worden met andere roeden van dezelfde firma (Buurma, Oude Schans).

Wij verzoeken u daarom de roeden, die bijvoorbeeld 15 tot 20 jaar oud zijn en gemaakt door de fa. Buurma of zelfs andere firma's van één of meerdere Groninger molens ook aan een röntgen technisch onderzoek te onderwerpen.

Wellicht kan één en ander als onderdeel worden beschouwd van het onderzoek door het ingenieursbureau Grabowsky en Poort Groningen B.V., waarbij dit onderwerp in studie is.

De kosten voor het laten nemen van röntgenfoto's van de lassen ter plaatse van het wickenkruis worden geraamd op f 850,--, exclusief B.T.W. Ik verzoek u overigens deze kosten alsnog subsidiabel te stellen in het kader van de restauratie van de korenmolen "Aeolus" te Farmsum.

Hoogachtend,

de directeur van gemeentewerken,

Bijlage(n)

R. Winkel Buitter.

Aan de technisch adviseur van de Provinciaal
Groninger Molencommissie,
de heer B.K. van Slochteren,
Postbus 630,
9700 AP Groningen.

datum 20 juli 1979
uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 189/R/hs/avdh
onderwerp Molen Aeolus te Farmsum.

Geachte heer Van Slochteren,

Ten verfolge op het telefonisch onderhoud tussen u en de heer F. Dijkema van de afdeling Bouwkunde van deze dienst, doe ik u hierbij de röntgenfoto's met betrekking tot bovenvermeld onderwerp ter inzage toekomen.

Overigens verzoek ik u, ter completering van ons archief, bovengenoemde röntgenfoto's binnen één maand, eventueel voorzien van uw commentaar, aan mij te retourneren.

In verband met de slechte weersomstandigheden in de afgelopen winter heeft het röntgentechnisch onderzoek met betrekking tot de lassen van stalen molenroeden eerst op 3 april j.l. kunnen plaatsvinden.

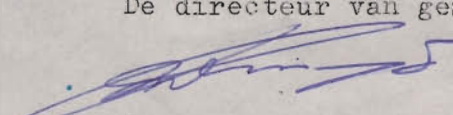
Verder verzoek ik u mij op de hoogte te houden van het nog lopende onderzoek van het ingenieursbureau Grabowsky en Poort Groningen BV met betrekking tot het opstellen van richtlijnen tot het vervaardigen van molenroeden.

De definitieve nota inzake het laatste röntgentechnisch onderzoek wordt subsidiabel gesteld in het kader van de restauratie van de nevenvermelde molen, één en ander overeenkomstig de toezegging bij brief van 1 mei 1979, nummer 38.934, van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Broederplein 41 Zeist.

Ik vertrouw u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De directeur van gemeentewerken,

R. Winkel Buiten.

Mzg Archief 55

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

postbus 630
9700 AP Groningen
telefoon 050.164808

Groningen, 21 augustus 1979.

Bijlage: 7 röntgenfoto's.

Aan:
Gemeentewerken Delfzijl,
Postbus 20.000,
9930 PA DELFZIJJL.

Betreft: Stalen molenroeden.
Molen Aeolus te Farmsum.

Hierbij doe ik u de röntgenfoto's van de wieken van de molen Aeolus te Farmsum retour.

De foto's zijn bekeken door een deskundige van de provinciale waterstaat van de afdeling staalconstructies en werktuigen. Gezien de gehele voorgeschiedenis zijn de resultaten acceptabel.

Wat betreft het lopende onderzoek van ingenieursbureau Wassenaar, Grabovsky en Poort naar stalen molenroeden, kan ik u het volgende mededelen.

Na telefonische informatie is mij medegedeeld dat het definitieve rapport zeer binnenkort aan de opdrachtgever van het rapport, de rijksdienst van monumentenzorg, zal worden aangeboden.

Ik hoop dat spoedig daarna e.e.a. bekend zal worden gemaakt aan andere betrokkenen bij stalen molenroeden.

Technisch lid van de
Prov. Groninger Molencommissie:

(ing. B.K. van Slochteren).

P/118-797